

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Usum latini sermonis per orbem universum tuetur ac fovet

Ilaque, latine omnino exarata, scripta edit, quae populos omnes aliquo modo attingant, a publica re ad bonas artes, a litteris ad historias, a philosophicis ad sociales quaestiones, a nunciis et significationibus ad simplices et facili stylo expressas descriptiones, narratiunculas, dramaticas actiones; ab antiquitatis scientia ad dialogos vitae argumenta maxime communia tractantes, unde colloquia latine inire atque alere detur; a doctorum virorum scriptis nondum vulgatis aut parum cognitis ad primas adolescentium exercitationes, quae incitamentum veluti in palaestra eorum conatibus conferant; a Pontificiis denique documentis praecipuis ad iuris regulas in S. Congregationibus inductas; haec omnia ut quisque vel ex dissitis regionibus, aut cultu, doctrina, animi proclivitate, artibus alter ab altero diffinis per commentarium cumdem explere desideria sua possit.

PRETUM ANNUAE SUBNOTATIONIS EST:

In Italia libellarum 6;

ubique extra Italianam lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ante solvendum et recto tramite mittendum ad Societatem Editricem Romanam

ROMA — VIA DEL TRITONE, 46 — ROMA

QUAE COMMENTARIUM POSSIDET NUNC ATQUE ADMINISTRAT.

PRAEMIA SOCIIS CONSTITUTA IN ANNUM MCMXIII

Pro Sociis singulis, quorum sive carmine sive soluta oratione scripta in *Vox Urbis* per an. MCMXIII edita fuerint et a doctorum virorum collegio ad id constituto maxime commendata, praemium erit argentei numismatis ex iis, quae Pontificis Maximi iussu quotannis in festo Apostolorum Principis cudi solent, Sacro Purpuratorum Senatui, Romanae Curiae aulicisque pontificis distribuenda.

Pro Sociis qui libellas octo pretio subnotationis addiderint, delectus erit unius ex tabulis aere mirifice cusis, magnitudine cm. 118 × 84, gesta Costantini M. Imperatoris referentibus prout in Vaticanis aedibus Raphaël Sanctius eiusque discipuli penicillo experserunt. Tabulae reddunt: *Pugnam inter Constantinum et Maxentium*; *Visum Crucis*; *Constantini Baptismum*; *Constantini donationem Pontifici factam*. — Si quis omnes cupiat, mittat lib. 32.

Pro Sociis, iisque Sacerdotibus, qui lib. quadraginta quattuor miserint, Vox Urbis gratuito conceditur; ii enim *Novum Breviarium Romanum* habebunt, iuxta nuperas dispositiones reformatum, charta vere Indica in 16° (15 × 9) ab editrice Pont. domo Desclée et Soc. impressum, splendide ac solide ex pelle vulgo *zigrino* conglutinatum, foliorum sectione eleganter aurata; quod sane venale prostet lib. 44. — Quin imo simul cum Breviario gratuito etiam a praelaudata editrice domo «Proprium Dioecesis» cuiusque religabitur, si socius ipse miserit, aut emi iusserit, praemiso, uti par est, «Proprii» eiusdem pretio.

Ann. XVI.

ROMAE, Mense Aprili MCMXIII.

Num. IV.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Rerum index:

XVII Ineunte saeculo a Christi Ecclesia in libertatem vindicata.
Constantini ac Iustinini Augustorum edictum de Christi Ecclesiae libertate.
De Cruce Christi triumphante. Carmen saeculare.
De Bello.
Ex Batavia. De certamine poetico Hoeufftiano anni MCMXII.
Fridericus Ozanam.
De pilari Iudei, qui vulgo appellatur «Goli».
Acta Pontificia. SSimi. Dni. Nostrj Pj. PP. X Litterae Apostolicae, quibus, in memoriam pacis a Constantino Magno Imperatore Christi Ecclesiae datae, Universale Iubilaeum indicuntur.

Ex Sacris Congregationibus Romanis sententiae novissimae selectae. Ex Congregatione S. Officii (Sect. de Indulgentiis). — Ex Congregatione de Religiosis. — Ex Congregatione Rituum. Diarum Vaticanicum. Coram SSmo. admissions. — Pontificiae electiones. — Vita funeti viri clariores. Annales. Balkanicum discrimen. Publici per orbem coetus legibus ferendis. Per orbem. libel recens dono accepti. Aenigmata. Sociis et hectoribus monitum. Appendix: Ad Romanum.

XVII INEUNTE SAECULO A CHRISTI ECCLESIA PER CONSTANTINI MAGNI EDICTUM IN LIBERTATEM VINDICATA

CONSTANTINE EXSULTA, EXSULTET MAXIMA ROMA
NON TELIS, GLADIIS, TE DOMUISSE DUCEM,
PECTORE QUI TUMIDUS FATALE INDICERE BELLUM
IN COETUM EXARSIT, CHRISTIADUMQUE FIDEM;
SED VIRTUTE CRUCIS, QUAE VISA EST FULGIDA CAELO,
ATQUE TUAS ACIES PRAESIDIO TEGERE.
NON AQUILAE SIGNUM IAM NUNC PONATUR IN HASTIS,
SED CRUCIS IN CLYPEIS SPLENDEAT EFFIGIES.
EN DELUBRA CADUNT, EN TEMPLA AUGUSTA PATESCUNT;
IMPUNE EST LICITUM SACRIFICARE DEO!
UNDE TIBI PLAUDENS INDICIT ROMA TRIUMPHUM;
CHRISTIADA PLAUDENT TEMPUS IN OMNE TIBI.
ANNE MIHI EST MENTIS LUSUS?... CRUX ALMA VIDETUR,
QUAE EUXINUM PELAGUS PROSPICIT, ATQUE ASIAE
FINES, LITUSQUE APRICUM BYSANTII ET ARCES,
AGMINA DUM THRACUM TERRITA DIFFUGIUNT...
AUSPICUM FELIX! CRUCIS O VENERABILE SIGNUM,
UT ROMAE VETERI, FULGEAT USQUE NOVAE.

Albintemili, Id. Februarii, MCMXIII.

CALLISTUS AMALBERTI.

AD ROMAM

ACTIO DRAMATICA

versibus plautinis composita et in tres actus distributa.

IMPERATOR.

Es ille Christum qui sequuntur caput?

MELCHIAS.

Sum equidem! Merito glorior prae ceteris!
 Seiat simul Roma et imperator rescat!
 Fateri certo Christi me discipulum,
 Imo omnium supremum esse Pontificem!
 Non erubescam, fatebor libentius,
 Pro quo paratus me mori in posterum.
 Civis romanus sum: quid est antiquitus
 « Fortiaque adversis opponere pectora rebus »?
 Nos autem Christi cives qui vocabimur
 Suae inhaerentes divae sapientiae,
 Superbe habemus, surgit si necessitas
 Fortia pro ipso pati et mori in vineulis.

IMPERATOR.

Tu qui sic factas Christi te discipulum,
 Qui nominaris?

MELCHIAS.

Iam dixi antea: Nominor
 Ego Melchias!

IMPERATOR.

Nomen proditoris Melchias!
 Te nempe audivi praedicari saepius.
 Es ille vafer, celeber flagitis,
 Sua qui decepit multos astutia?

MELCHIAS.

Egon vafer? Meos qui cives decipio?
 Deus sit ipse verbis testimonium.
 Loquar Romanis primum nunc in publico,
 Loquar, meus qui mos est, apertissime.
 Nihil peccavimus, Vetus religio!
 Nullum putamus qui violandum torum,
 Nos prohibemur qui convicia dicere,
 Et inimicis qui vel ipsis parcimus,
 Egenis opem large nos perfundimus,
 Furta damnamus, execramus turpia!
 Sumus tuis plexi, Maxenti, legibus,
 Sumus nos cives tibi execrabilis...
 Ubi est aequalitas laudanda civibus?
 Pro te, qui semper insecurus miseros,
 Tuis preciamur Christum pro negotiis!

IMPERATOR.

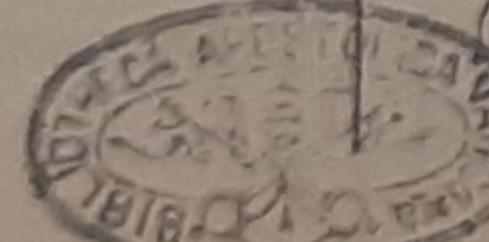
Et hoc in bello?

MELCHIAS.

Adhuc sic nos tu iudicas?
 Pro te preciamur, regnes in iustitia,
 Tuisque dones late pacem civibus!

IMPERATOR (ironice).

Novae sed litterae te accusant perfide!

(Ad proximum numerum).

7)

I. B. FRANCESIA.

MELCHIAS.

Meae nunc litterae quas scripsi? Nescio!

IMPERATOR.

Opem vocasti Constantini...

MELCHIAS.

Perperam!
 Mali me accusant!

IMPERATOR.

Dabo post sententiam!

Eum post redditum servari iubeo.
 Eris diis nostris victimam pulcherrima.
 Deorum spiritum irruisse sentio,
 Qui nos ad arma portat... ad victorianum!
 Vos, sacerdotes, interpres caelestium,
 Deorum mentes aperite auguriis,
 Eos placate victimis egregiis.
 Obferte in primis plurimas placabiles
 Ex christianorum cruce infantum.
 Enim rescitis his placari maxime!
 Dux hostiarum, morte sit turpissima,
 Hic qui vocatur christianorum Pontifex.
 Ad arma, milites! Novum sit canticum,
 Certum Deorum quod nobis det auxilium!

MILITES (*proficiscentes canunt*):

« Sol qui fuisti patribus
 Securus aster gloriae
 Nobis refulge gratior,
 Hostes repelle in tenebras ».

IMPERATOR procedit, et ipsum seguuntur milites. Media
 in scena manet MELCHIAS inter aliquot milites. —
 Tunc undique in scenam proripiunt CIVES, chri-
 stiani et infideles, quibus maxime admirantibus
 alloquitur

MELCHIAS.

Deus dedisti maris Thiberiadis
 Olim qui pacem securam fluctibus,
 Tuae quietem tandem dona Ecclesiae,
 Quae tam laborat, suffert isto tempore;
 Velis si victimam, libenter immolar!

CHRISTIANI.

(submissa voce, ad sidera oculos levantes dicunt):

Spes omnis est in Christo nostra posita!
 Iesu, qui fulges inclitus,
 Accende nostros spiritus,
 Pacem da maestis fratribus,
 Et solve nos de vinculis....

EXPLICIT ACTUS PRIMUS.

SOCIETAS EDITRIX ROMANA

ROMA - Via del Tritone, 46 - ROMA

praeter Officium nuntiorum et publicae rerum praedicationis, tum per Italiam omnem, tum apud exteriores gentes, quo facilius satisfaceret pluribus et Diurnorum suorum, et VOCIS URBIS commentarii sociis et lectoribus requirentibus consultationes, consilia, explanationes, sollicitationes apud forenses aut civiles magistratus, aptum quoque recens instituit

OFFICIUM CONSULTORUM ET PATROCINII,

quod eximiis iuris peritis concredidit.

Huiusmodi officii peculiare munus imprimis datum est, ea apud Curias quaslibet et publicas administrationes procurandi, quae in commodum Sacerdotum in eorumque iurium omnium tutelam cedere maxime possint, uti parochialium congruarum supplementa, cultualium expensarum solutionem, regalium placitorum expeditionem, redditum conversionem, potestatem hereditatum vel aliarum liberalitatum excipientarum, docendi facultatem, etc.

PRO OMNIBUS

Diligentia in opere - Temperantia in pretio

APUD

SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via del Tritone, 46 - ROMA

excerpta ex Commentario VOX URBIS veneunt, quae sequuntur:

ARRAE GORGONIAE

==== MILESIA FABULA =====

JOACHIM ANTONELLI COSTAGGINI

VEN. LIBELL. 0.60

EUPLIUS

ACTIO DRAMATICA =

==== JOANNIS

B. FRANCESIA =

LATINIS VERSIBUS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

==== EDITIO ALTERA ===

VEN. LIBELL. 1.00

SATURIO

COMOEDIA =====

==== JOANNIS

B. FRANCESIA =

VERSIBUS SENARIIS CONSCRIPTA

ET IN TRES ACTUS DISTRIBUTA

==== EDITIO ALTERA ===

VEN. LIBELL. 1.00

QUAELIBET OPERA EDENDA SUSCIPIUNTUR

Ann. XVI.

ROMAE, Mense Maio MCMXIII

Num. V.

VOX VRBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

Semel in mense prodit

CONDIDIT ARISTIDES LEONORI EQUES

POSSIDET ATQUE ADMINISTRAT SOCIETAS EDITRIX ROMANA

Pretium annuae subnotationis, est:

In Italia: Libellarum 6

ubique extra Italiam: Lib. 9 (Doll. 1,80; Sch. 7; M. 7; Rubl. 4; Coron. 9)

ANTE SOLVENDUM ET RECTO TRAMITE MITTENDUM

AD SOCIETATEM EDITRICEM ROMANAM

ROMA - Via del Tritone, 46 - ROMA

SUBNOTATIO EXTRA ITALIAM FIERI POTEST:

IN RUSSIA

apud
Gebethner et Wolf

Varsaviae Polonorum
Rakowskie Przedmiescie, 15

IN ANGLIA

apud
"Kronika Rodzinna .."
Burns and Oates

Varsaviae Polonorum
Krakowskie Przedmiescie, 6.

IN CANADA

apud
Librairie Granger Frères
Montreal

London W.
28, Orchard Street.
1699, Rue Notre-Dame